

Mors dag och fars dag – moderna familjehögtider

Ur "Nya stora etikettboken", av Magdalena Ribbing.

Redan i antikens Grekland firade man modersgudinnan Rhea med en årlig vårfest och romarna firade sin modersgudinna Kybele år 250 f Kr. Inom den anglosaxiska kulturen återfinns ett folkligt firande av mors dag på 1600-talet.

I USA instiftades mors dags av lärarinnan Ann M Jarvis och firades första gången den 10 maj 1908, på hennes mors dödsdag. I Sverige togs traditionen upp på initiativ av författaren Cecilia Bååth-Holmberg och firas sedan 1919 den sista söndagen i maj. För att vägleda svenskarna gav hon ut ett litet häfte året därpå med tips på hur mor skulle firas. Framför allt skulle mor slippa alla vardagliga sysslor och få en ledig dag.

Sedan att fira fars dag kommer från USA där kongressledamoten Sonora Louise Dodd föreslog en helgdag för alla pappor. Den första firades den 19 juni 1910, på hennes fars födelsedag, men först 1972 skrev president Richard Nixon under dokumentet som gjorde fars dag till officiell helgdag i Amerika.

En nordisk kommitté av köpmän bildades 1929 för att verka för sedens utbredning och stora genombrott i Norden. Sedan början av 1930-talet firas fars dag i Sverige den andra söndagen i november. Så småningom stödde både kyrka och skola traditionen att hylla såväl far som mor en särskild dag, vilket gjorde att seden vann stor spridning.

Visa omtanke med en hälsning

Av Sveriges mer än nio miljoner invånare är drygt en miljon mammor och närmare 900 000 pappor som bor med sina barn under 18 år. Då finns det dagligen tillfällen att visa kärlek. För andra, som nyligen eller för många år sedan flyttade hemifrån, är mors och fars dag bra tillfällen att visa sina föräldrar omtanke och uppskattning genom en enkel handling.

– Traditionellt är det mor respektive far som ska bli bjudna den här dagen. De är föremål för hyllningen och därför vilar inte ansvaret på dem. Jag tycker att det är trevligt med ett kort om man inte uppvaktar personligen, säger Magdalena Ribbing, etikettexpert och författare.

Uppskattning på rätt sätt

Cecilia Bååth-Holmberg skrev i sitt häfte "Mors dag" från 1920 följande:

"Frånvarande barn hälsa Mor med brev eller telegram eller vykort, som särskilt gjorts och tillhandahållas för mors dag."

I Sverige är det fortfarande personligt skrivna hälsningar som är vanligast, inte förtryckta kort som i till exempel USA. Med en personlig hälsning visar man också mer omtanke.

Enligt Magdalena Ribbing skriver man inte "Grattis på mors eller fars dag". Det är inte tillfällen för gratulationer utan en personlig hyllning. Skriv något personligt som visar mor eller far kärlek och uppskattning.

Exempel på hälsningar inför mors och fars dag

- Du är den bästa mamma man kan önska sig. Kram (Undertecknad)
- Hoppas att du får en riktigt skön mors dag – det är du värd! Hälsningar från (Undertecknad)
- Till världen bästa pappa, tack för att du finns! Många kramar från (Undertecknad)
- Bättre pappa finns inte. Det är synd att vi inte kan ses idag, men det får bli när jag kommer hem. Puss och kram (Undertecknad)